

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 197

гр. София, 17.03.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 6-ТИ ТЪРГОВСКИ, в закрито заседание на седемнадесети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Иван Иванов

Членове: Зорница Хайдукова
Валентин Бойкинов

като разгледа докладваното от Иван Иванов Въззивно търговско дело № 20211001000826 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 253 от ГПК.

Въззивното производство е образувано по жалбата на А. Н. Д. и К. Х. М., изпълняващи заедно правомощията на синдик на „Корпоративна търговска банка“ АД (н.) - гр. София срещу решение № 260 973 от 15.06.2021 г. по т. д. № 1104/ 2017 г. на Софийския градски съд, търговско отделение, VI - 10 състав, с което са отхвърлени като неоснователни : иск с правно основание чл. 57 ал. 3 от ЗБН, предявен от А. Н. Д. и К. Х. М., изпълняващи заедно правомощията на синдик на „Корпоративна търговска банка“ АД (н.) - гр. София, срещу О. Н. Р. от гр. *** при условията на солидарност за сумата 4 305 559 евро, представляваща обезщетение за претърпени от „Корпоративна Търговска Банка“ АД (н.) имуществени вреди от неизпълнение на законовите и договорните задължения на О.Р., в качеството му на администратор на банката, при сключването и изпълнението на договор за банков кредит от 21.04.2012 г. между „Корпоративна Търговска Банка“ АД и „Снежин 2003“ ЕООД (н.) - гр. София, ведно със законната лихва от 23.03.2017 г. до окончателното ѝ плащане ; евентуален иск с правно основание чл. 57 ал. 3 от ЗБН за сумата 861 111.80 евро, представляваща обезщетение за претърпени от „Корпоративна Търговска Банка“ АД (н.) имуществени вреди от неизпълнение на законовите и договорните задължения на О.Р., в качеството му на администратор на банката, при сключването и изпълнението на договор за банков кредит от 21.04.2012 г. между

„Корпоративна Търговска Банка“ АД и „Снежин 2003“ ЕООД (н.) - гр. София, ведно със законната лихва от 23.03.2017 г. до окончателното ѝ плащане.

Оплакванията в жалбата се основават на твърдението, че съдът не обсъдил всички доказателства и възражения, наведени от ищеца, с което формирал погрешни правни изводи.

Необоснован бил извода, че отговорността на ответника е била единствено да одобри с подписа си под решението на управителния съвет на банката, сключването на процесната сделка въз основа на представените му от банковата администрация документи - без да е имал задължение лично да се увери дали са спазени изискванията за сключване на кредитна сделка, въведени от действащия към момента Правилник за кредитната дейност и приложенията към него, както и че същият не е имал никакви задължения и за текущ и последващ контрол спрямо отпуснатия кредит, в това число, дали е защитен интереса на банката, посредством учредяване на ефективно и еквивалентно обезпечение по кредита.

Ответникът бил длъжен да изпълнява функциите си с грижата на добрия търговец в интерес на дружеството и на всички акционери, като в настоящия случай грижата на добрия търговец следвало да се замени с тази на „добрия банкер”. Отговорността по сключването, текущия контрол и обезпечаването на кредитните сделки била на изпълнителните директори, като обратното означавало отговорността за многомилionни сделки да се прехвърли върху банковата администрация, чиято имуществена отговорност като служители на трудови правоотношения била лимитирана до не повече от трикратния размер на уговореното месечно трудово възнаграждение.

В нито един момент от процедурата по сключване на договора кредитоискателят не представил, а банката не изисквала никакви данни за евентуално обезпечение. В качеството си на изпълнителен директор ответникът бил длъжен след като констатира липсата на обезпечение да откаже сключването на кредитната сделка. Със своите действия той нарушил задълженията си, произтичащи от договора за управление от 21.07.2003 г. и не защитил интересите на банката.

Молбата към съда е решението да бъде отменено и бъде постановено друго решение, с което исковата претенция да бъде уважена.

Ответникът по въззивната жалба О. Н. Р. от гр. София не е представил писмен отговор и не е взел участие в съдебното заседание по делото.

Софийският апелативен съд, търговско отделение, шести състав приема следното.

- 3 -

Производството по делото е образувано по иск с правно основание чл. 57, ал.3 от ЗБН, предявен от А. Н. Д. и К. Х. М., изпълняващи заедно правомощията на синдик на „Корпоративна търговска банка“ АД (н.) - гр. София, срещу Г. П. Х., А. М. П., Г. К. З., И. А. З. и О. Н. Р., всички от гр. ***, за осъждането на ответниците да заплатят солидарно сумата 4 305 559 евро, представляваща обезщетение за претърпени от „Корпоративна Търговска Банка“ АД (н.) имуществени вреди от неизпълнение на законовите и договорните им

задължения, в качеството на администратори на банката, при сключването и изпълнението на договор за банков кредит от 21.04.2012 г. между „Корпоративна Търговска Банка“ АД и „Снежин 2003“ ЕООД (н.) - гр. София, ведно със законната лихва от 23.03.2017 г. до окончателното ѝ плащане.

С определение от 26.03.2019 г. на основание чл. 229, ал.1, т. 4 от ГПК производството по делото е спряно по отношение на Г. П. Х., А. М. П., Г. К. З. и И. А. З. до приключването с влязла в сила присъда на производството по н.о.х.д. № 2209/ 2017 г. на Специализирания наказателен съд - гр. София.

Според твърденията в исковата молба, с договор за инвестиционен банков кредит, сключен на 21.04.2012 г., банката предоставила на „Снежин 2003“ ЕООД сумата 5 000 000 евро, при годишна лихва 9 %, със срок на погасяване 15.12.2016 г. Страните уговорили за обезпечаване на вземанията на банката в срок до 30.04.2012 г. кредитополучателят да учреди особен залог върху активите, закупени с предоставената сума, както и особен залог на вземанията по договори за разплащателни и други сметки, сключени с банката. Сумата по кредита била усвоена изцяло, тъй като нямало уговорка това да стане след учредяването на обезпеченията.

С анекс № 1/ 10.06.2014 г. страните констатирали, че към тази дата непогасената главница е 4 305 559 евро и уговорили нов гратисен период - до 15.09.2014 г.

Поради непогасяване на задълженията, с изявление, получено на 14.11.2014 г., банката обявила сумите по кредита за предсрочно изискуеми.

По подадената от банката молба по реда на чл. 625 от ТЗ, с решение от 24.08.2016 г. на основание чл. 632, ал. 1 от ТЗ било открито производство по несъстоятелност на „Снежин 2003“ ЕООД, била прекратена дейността на предприятието, дружеството било обявено в несъстоятелност и производството било спряно.

Според уточненията в молбата с вх. № 47 337/ 7.04.2017 г., по силата на договор за управление от 21.07.2003 г. ответникът О.Р. бил изпълнителен директор на банката и в това си качество участвал при вземането на решението от 21.04.2012 г. за сключването на договора за кредит, въпреки че не било извършено предварително задълбочено проучване на имущественото състояние на кредитополучателя и при наличието на неизгодни за банката клаузи - липсата на надлежни обезпечения и уговорка, че усвояването на сумата ще стане след учредяването на обезпечения. С тази свои действия той нарушил както своите договорни задължения : да полага грижите на добър банкер и защитава интересите на банката, да полага цялостен оперативен контрол върху текущата дейност на банката, така и законовите си задължения и по - конкретно това по чл. 237, ал. 2 от ТЗ - да изпълнява функциите си с грижата на добър търговец в интерес на дружеството и на всички акционери.

В отговора на исковата молба ответникът О. Н. Р. оспорил иска, като изтъкнал, че на

основание чл. 221, ал. 1, т. 10 от ТЗ е бил освободен от отговорност с решение на Общото събрание на акционерите. Посочил, че на основание решение от 2.11.2012 г. на управителния съвет на банката отговарял за общата координация и контрол върху дейността на дирекциите „Бек офис“, „Сигурност“, „Проектно и инвестиционно финансиране“ и управленията „Информация и банкови регулатори“ и „Клонова мрежа и корпоративни клиенти“. Сключването на договори за кредит, целевото усвояване на отпусканите парични суми, учредяването на обезпечения, както и последващите плащания на вноските по кредита не били негови преки задължения, поради което твърдените нарушения не следвало да бъдат възприемани като извършен от него управленски деликт.

Съдът съобрази следното.

В хода на производството по делото твърдението на ищеца за валидно сключен договор за инвестиционен банков кредит, сключен на 21.04.2012 г. със „Снежин 2003“ ЕООД за сумата 5 000 000 евро не е оспорено, а този факт се установява и от доказателствата, приложени към исковата молба. Няма спор и относно това, че по силата на договор за управление от 21.07.2003 г. ответникът О.Р. е бил изпълнителен директор на банката („администратор“ по смисъла на чл.1, т.2, б. „а“ от ДРЗБН) и в това си качество участвал при вземането на решението от 21.04.2012 г. за сключването на договора за кредит.

От справката по партидата на „Снежин 2003“ ЕООД (н.) в търговския регистър се установяват следните значими за спора факти.

- 5 -

С решение № 1522 от 24.08.2016 г. по т.д.н. № 1702/ 2015 г. на Софийския градски съд, търговско отделение, VI - 12 състав на основание чл. 632, ал.1 от ТЗ е обявена неплатежоспособността на „Снежин 2003“ ЕООД с начална дата 31.12.2014 г., открито е производство по несъстоятелност, постановено е прекратяване на дейността на предприятието, дружеството е обявено в несъстоятелност и производството е спряно.

С решение № 1723 от 7.09.2017 г. производството по делото е възобновено на основание чл. 632, ал. 2 от ТЗ, назначен е временен синдик и е свикано първо събрание на кредиторите на 29.09.2017 г.

На 23.10.2017 г. в търговския регистър е обявен списък на приетите вземания по чл. 685, ал.1 от ТЗ, в който с пореден № 1 е вписано предявеното с молба вх. № 126 227/ 4.10.2017 г. от „Корпоративна търговска банка“ АД (н.) - гр. София вземане за сумата 14 012 766.04 лева, произтичащо от договор за банков кредит от 21.04.2012 г. с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал.1, т. 1 от ТЗ.

С определение № 7398 от 11.12.2017 г. на съда по несъстоятелността на основание чл. 692,

ал. 2 от ТЗ обявления на 23.10.2017 г. списък на приетите вземания е изменен в частта за привилегиите, като вземането на банката е прието за удовлетворяване в следните редове : за сумата 11 938 798.63 лева - по чл. 722, ал.1, т. 8 от ТЗ ; за сумата 2 073 967.41 лева- по чл. 722, ал.1, т. 9 от ТЗ.

С решение № 73 от 9.01.2018 г. по същото дело на основание чл. 710 от ТЗ е постановена обща възбрана и запор върху имуществото на длъжника, прекратени са правомощията на органите му, дружеството е лишено от правото да се разпорежда с имуществото от масата на несъстоятелността, постановено е започване на осребряване на имуществото от масата на несъстоятелността.

С решение № 931 от 12.05.2018 г. на съда по несъстоятелността производството е спряно на основание чл. 632, ал.5, вр. с ал. 1 от ТЗ.

С решение № 894 от 13.05.2019 г. на съда по несъстоятелността производството по делото е възобновено на основание чл. 632, ал. 2 от ТЗ.

При тези факти настоящият състав на въззивната инстанция приема следното.

Искът по чл. 57, ал. 3 от ЗБН е предоставен на синдика на обявена в несъстоятелност банка за реализиране на отговорността на администратор на банката, по смисъла на чл.1, т.2, б. „а“ от ДРЗБН. С оглед на факта, че банката е акционерно дружество, а ответникът по иска е член на неговия управителния съвет, изцяло приложима е нормата на чл. 240, ал. 2 от ТЗ,

на основание на която може да бъде ангажирана отговорността на членовете на съветите на дружеството за действия или бездействия, извършени умишлено или небрежно в нарушение на задълженията, произтичащи от договора за управление и пряко от закона.

Съгласно приетото в решение № 110 от 18.07.2019 г. по т.д. № 2029/2018 г. на ВКС, II т.о. предмет на установяване е неизпълнението на задълженията на члена на управителния съвет, изразяващо се в неполагането на дължимата грижа, предвидена в чл. 237, ал. 2 от ТЗ, вината или липсата на такава, ако ответникът докаже, че няма вина за настъпилите вреди в хипотезата на чл. 240, ал. 3 от ТЗ, като на обезщетяване подлежат вредите, които са в пряка причинно-следствена връзка с неизпълнението на задълженията от страна на изпълнителния директор.

Според твърденията в исковата молба имуществото на банката- кредитор е намаляло поради това, че не е получила изпълнение от длъжника - кредитополучател, както и че няма имущество, предоставено в обезпечение, от което може да се удовлетвори. Следователно от съществено значение за спора е установяването на факта, дали банката може да се удовлетвори за отпуснатия от нея банков кредит на „Снежин 2003“ ЕООД (н.) или вземанията ѝ ще се погасят. Отговорът на този въпрос пък е от значение за определяне на отговорността на администраторите на банката, доколкото невъзможността за удовлетворението е равнозначна на настъпване на вредата.

В настоящия случай неизпълнението на задълженията на длъжника по договора за кредит е установено от заключението на счетоводната експертиза. Във връзка с това неизпълнение банката е инициирала откриването на производство по несъстоятелност на длъжника, в което тя може да се удовлетвори изцяло или в определена степен за вземанията, произтичащи от договора за банков кредит. Едва след провеждането на това производство ще стане ясно дали е настъпила вреда за банката, в случай на неудовлетворяване на вземанията ѝ на основание чл. 739, ал. 2 от ТЗ, респ. какъв е размера на вредата, ако при разпределението на осребреното имущество на банката бъде изплатена част от дължимите от несъстоятелния длъжник суми.

Следователно производството по несъстоятелност е преюдициално спрямо настоящето производство, като наличието на тази зависимост между двете дела, с оглед преценката на възможността на кредитора да събере вземанията си дори и след принудително изпълнение, респ. невъзможността да ги събере и те да бъдат погасени, е от значение за реализирането на отговорността на ответника в качеството му на администратор на банката.

Установяването на вредите, в случай, че

- 7 -

банката не получи удовлетворение за вземанията си, е от значение и за определяне на останалите предпоставки, предвидени в приложимата правна норма, и по - конкретно причинната връзка между извършените действия от изпълнителния директор при сключването на договора и разрешаването на усвояване на сумата на отпуснатия кредит, както и проследяването на наличието на достатъчно обезпечение по време на действието на договора. (В този смисъл Решение № 60151 от 5.01.2022г. по т. д. № 2272/2020 г. на ВКС, II т.о.)

Наличието на преюдициално производство по отношение на предмета на разглеждания иск е абсолютна процесуална пречка за упражняване правото на иск, за която съдът следи и служебно. Нормата на чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК е императивна и предвижда, че се спира производството по обусловеното дело, до приключване на делото, което ще има значение за правилното решаване на спора. Съгласно разясненията в т. 1 от Тълкувателно решение № 1 от 9.07.2019 г. по тълк. д. № 1/2017 г. на ВКС, ОСГТК решението на въззивния съд, при което не е отчетено наличието на посочената преюдициална връзка, е недопустимо и подлежи на обезсилване.

При този извод определението от 13.10.2021 г., с което е даден ход на устните състезания във въззивната инстанция, следва да бъде отменено, производството по делото да бъде възобновено и спряно на основание чл. 229, ал.1, т. 4 от ГПК до приключването на производството по несъстоятелност на „Снежин 2003“ ЕООД (н.), открито с решение №

1522 от 24.08.2016 г. по т.д.н. № 1702/ 2015 г. на Софийския градски съд, търговско отделение, VI - 12 състав.

По изложените съображения Софийският апелативен съд, търговско отделение, шести състав

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определението от 13.10.2021 г. по т.д. № 826/ 2021 г. на Софийския апелативен съд, търговско отделение, шести състав, с което е даден ход на устните състезания.

ВЪЗОБНОВЯВА производството по делото.

СПИРА производството по т.д. № 826/ 2021 г. на Софийския апелативен съд, търговско отделение, шести състав на основание чл. 229, ал.1, т. 4 от ГПК до приключването на производството по несъстоятелност на „Снежин 2003“ ЕООД (н.), открито с решение № 1522 от 24.08.2016 г. по т.д.н. № 1702/ 2015 г. на Софийския градски съд, търговско отделение, VI - 12 състав.

Определението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд на Република България в едноседмичен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____